

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Ex Decretal. tit. de verb. signifi. c. 26. Quaerenti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

additione, diminutione, mutatione, falsa compositione, interpretatione, & male detorta allegatione, quae nos copiose docuimus lib. 2. de causis unde hereses oriuntur, quae non sunt presentis breuitatis.

Iam in catholicis libris falsandis gradus quidam obseruari sunt: nam grauissime peccant qui Canonicas scripturas ueteris aut noui Testamenti falsant, quae peccant qui Catholicorum scriptorū, id est sanctorum Patrium libros & tractatus deprauant, tamen si & hi etiam ingens scelus committant: minus uero illi delinquant, qui non deprauant libros ad religionem spectantes, sed alios: Illorum certe seuera animaduersione digna est audacia, et perniciosa malitia, qui libris hereticorum, nomina & titulos catholicorum aut uirorum sanctorum imponunt, & ueram & catholicam credantur habere doctrinam: quod mendacium aptissimum est ad decipiendum incautos, & ad hereses introducendas. Haec omnia diligenter sunt consideranda, ut pro modo culpae condigna poena delinquentibus infligatur.

Ex Decret. tit. de testib. & attest.

Gregorius. IX:

Iterum examinandus est testis, qui obscure deposuit, supple tu, ex iudicis officio.

C A P. LIII.

† De hac materia Eym. 3. 98. 62. & ibi dixi.

VM clamor validus contra Acherontin. Archiepiscopum super simonia, & alijs criminibus, accessisset, Meliten. & Rubé. Episcopis dedimus in mandatis, ut super his diligenter veritatem inquirerent: & infra Verum quia apertis attestationibus L. & G. super simonia ita deponere confusè, quod ex dictis eorum non potest ueritas declarari: Mandamus, quatenus examinatis eos iterum diligenter: & tam eorum, quam aliorum quos receperitis, testificata sub sigillis uestris, nobis fideliter referatis.

Ex decretalibus tit. de uerbor. significatio.

Innocentius III. Priori sancti Frigidiani Lucan.

Appellatione Ecclesiasticae censuræ comprehenditur excommunicatio, suspensio, & interdictum.

C A P. XX.

VARENTI quid per censuram ecclesiasticam debeat intelligi, cum huiusmodi clausulam in nostris litteris apponimus: Respondemus, quod per eam non solum interdicti, sed suspensionis & excommunicationis sententia ualeat intelligi: nisi iudex discretus rerum & personarum circumstantijs indagatis, ferat quam magis uiderit expedire.

Ex Clementinis tit. de uerbo signifi.

Clemens V. in Concilio Viennen.

Determinat & declarat quid significant haec uerba inserta in iudicialibus commissionibus, quae sunt a Principe, uel a iure: scilicet, quod procedatur simpliciter & de plano, & sine strepitu & figura iudicij. Ioan. And.

C A P. II.

SEPE contingit, quod causas committimus, & in earum aliquibus simpliciter & de plano, ac sine strepitu & figura iudicij procedi mandamus: de quorum significatione uerborum, a multis contenditur, & qualiter procedi debeat, dubitatur. Nos autem dubitationem huiusmodi (quantum nobis est possibile) decedere cupientes, hac in perpetuum ualitura constitutione sancimus, ut iudex, cui taliter causam committimus, necessario libellum non exigat, litem contestationem non postulet, tempore etiam feriarum ob necessitates hominum indultarum a iure, procedere ualeat, amputet dilationum materiam, licet quantum poterit faciat breuiorem, exceptiones, appellationes & iurgia, testiumque superfluum multitudinem reſſrenando. Non sic tamen iudex litem abbreviet, quin probationes necessariae & defensiones legitimae admittantur. Citationem uero ac praestationem iuramenti de calumnia uel malitia, siue de ueritate dicenda, ne ueritas occultetur, per commissionem huiusmodi intelligimus non excludi. Verum quia iuxta petitionis formam pronuntiatio sequi debet pro parte agentis, & etiam rei, si quid petere uoluerit, est in ipso litis exordio petitio facienda, siue in scriptis, siue uerbo: actis tamen continuos (ut super quibus positiones & articuli formari debeant, possit haberi plenior certitudo, & ut fiat diffinitio clarior) inferenda. Et quae positiones ad faciliorem expeditionem litium propter partium confessiones & articulos ad elatiorē probationem usus longaeuus in causis admittit: Nos usus huiusmodi obseruari uolentes, statuimus, ut iudex sic deputatus a nobis (nisi aliud de partium uoluntate procedat) ad dandum simul utriusque terminum dare possit, & ad exhibendum omnia acta & munimenta, quibus partes ut uolunt in causa, post dationem articulorum, diem certam quoadocumque sibi uidebitur, ualeat assignare; eo saluo, quod ubi remissionem fieri contingeret pro testibus producendis, possint etiam instrumenta produci, assignatione huiusmodi non obstante. Interrogabit etiam partes siue ad eorum instantiam, siue ex officio, ubique hoc aequitas suadebit. Sententiam uero diffinitiuam (citatis ad id, licet non peremptorie, partibus) in scriptis, & (prout magis sibi placuerit) stans uel sedens nosterat: etiam (si ei uidebitur) conclusionem non facta, prout ex petitione & probatione, & alijs actibus in causa fuerit faciendum; Quae omnia